

Q&A om Idrætsprofiler

Dette dokument indeholder de typiske spørgsmål og fakta om data brugt til idrætsprofilerne, som er udarbejdet af Syddansk Universitet for DIF på baggrund af data fra forsknings- og formidlingsprojektet "Danmark i Bevægelse".

Indhold

1. Hvornår er data fra og hvilke målgrupper omfatter det?	2
2. Hvad var svarprocenten på undersøgelsen?	2
3. Hvor repræsentativ er undersøgelsens respondenter?	2
4. Hvor godt kan vi stole på resultaterne fra dem som deltog i undersøgelsen?	2
5. Hvilket arbejde er lavet forud for design af spørgeskemaundersøgelsen?	3
6. Hvordan er spørgeskemaet blevet udviklet?	3
7. Data blev indsamlet i 2020 hvor der var Corona. Hvilken betydning har det?	3
8. Hvor mange idrætter omfatter materialet?	4
9. Hvad er det for tal som indgår infografikkerne for hver idræt?	6
10. Hvad kan idrætsforbund bruge disse oplysninger til?	6
11. Hvor kan jeg finde materialet?	7

1. Hvornår er data fra og hvilke målgrupper omfatter det?

Data stammer fra Syddansk Universitets forsknings- og formidlingsprojekt ”Danmark i Bevægelse”. Se mere om projektet på dets hjemmeside her

https://www.sdu.dk/da/forskning/danmark_i_bevaegelse

Spørgeskemaet blev sendt til de godt 404.000 voksne (fra 15 år) i Danmark den 19. oktober 2020, hvoraf langt de fleste modtog invitationen til at besvare spørgeskemaet via e-Boks. Knap 12.000 modtog invitationen som et almindeligt brev, fordi de ikke var e-Boks brugere. Der blev udsendt to påmindelser via e-Boks undervejs i perioden, henholdsvis den 30. oktober og den 11. november, inden spørgeskemaundersøgelsen lukkede den 29. november 2020.

Spørgeskemaet kunne kun besvares elektronisk via et link. Linket kunne tilgås direkte i brevene i e-Boks, mens dem, der havde modtaget brevet fysisk, skulle indtaste en hjemmesideadresse og en kode for at tilgå spørgeskemaet. Blandt alle gennemførte svar blev der trukket lod om 8 præmier á 10.000 kr. skattefrit.

2. Hvad var svarprocenten på undersøgelsen?

163.133 voksne besvarede spørgeskemaet helt eller delvist, hvilket svarer til 40 pct. af dem, der modtog spørgeskemaet. Ca. 10 pct. af respondenterne besvarede ikke hele spørgeskemaet. Kvinder har i lidt højere grad end mænd, og ældre har i højere grad end unge besvaret spørgsmålene. Men forskellene er relativt små.

3. Hvor repræsentativ er undersøgelsens respondenter?

Danmarks Statistik (DST Survey) udtrak i september 2020 godt 404.000 tilfældigt udvalgte voksne i Danmark (15 år eller ældre) – stratificeret på køn, alder og kommunens befolkningstal – til at deltage i undersøgelsen. For at få nok svar i de mindre kommuner, blev der ’oversamlet’, dvs. udtrukket forholdsmæssigt flere i de mindre kommuner, og tilsvarende ’undersamlet’, dvs. udtrukket forholdsmæssigt færre i de største kommuner. Formålet dermed var at opnå et tilstrækkeligt antal svar i alle kommunerne til at kunne gennemføre pålidelige analyser i hver enkelt kommune.

4. Hvor godt kan vi stole på resultaterne fra dem som deltog i undersøgelsen?

Da spørgeskemaundersøgelsen var lukket, blev en såkaldt frafaldsundersøgelse gennemført i løbet af december 2020 for at få viden om, hvor meget svarmønsteret blandt dem, der besvarede spørgeskemaet, afveg fra svarmønsteret blandt dem, der ikke svarede. Det er nemlig sandsynligt, at de mest bevægelsesaktive voksne har haft mere lyst til at besvare spørgeskemaet, end dem som ikke er så bevægelsesaktive. Jysk Analyse, der har ekspertise i telefoninterviews, ringede til et repræsentativt udsnit af de borgere, der ikke havde besvaret

spørgeskemaet. Disse informanter blev spurgt om deres deltagelse i de fysiske aktivitetsformer, der blev spurgt om i spørgeskemaundersøgelsen. 2.100 respondenter var i målgruppen for frafaldsundersøgelsen, hvoraf 829 personer (40 pct.) besvarede spørgsmålene.

Sammenholdt med svarene fra spørgeskemaundersøgelsen viser svarene fra frafaldsundersøgelsen, at respondenterne her er lidt mindre fysisk aktive. Dvs. at tallene for andelen af befolkningen, der er aktiv i forskellige bevægelsesformer, sandsynligvis giver et lidt for højt tal i forhold til det reelt forekommende. Det er ikke muligt at vægte for denne 'bias', men det er vigtigt at være opmærksom på i tolkningen af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen.

5. Hvilket arbejde er lavet forud for design af spørgeskemaundersøgelsen?

Der er gennemført to forberedende studier inden det endelige spørgeskema blev fastlagt: Dels et litteraturstudie, som tog sigte på at indsamle dansk og international litteratur om idræts- og motionsdeltagelse og fysiske aktivitetsvaner. Dels en kvalitativ forundersøgelse, hvor en række personer med forskellig baggrund blev interviewet om deres bevægelsesvaner og motiver for at deltage i forskellige bevægelsesaktiviteter. Disse studier blev anvendt til at kvalificere spørgeskemaundersøgelsen – herunder særligt valget af de mest relevante emner og formuleringen af de konkrete spørgsmål. Publikationer fra disse studier finder man på projektets hjemmeside: https://www.sdu.dk/da/forskning/danmark_i_bevægelse/publikationer.

6. Hvordan er spørgeskemaet blevet udviklet?

Spørgeskemaet, som analyserne bygger på, blev udviklet i samarbejde med forskere og eksperter inden for de forskellige fagområder, som undersøgelsen har fokus på. Det omfattede både kolleger på Syddansk Universitet og nationale og internationale forskere i fysisk aktivitet, idrætsvaner, motiver for fysisk aktivitet mv. Da et udkast til spørgeskema forelå, blev det testet af forskere på området; af en mindre gruppe borgere, som besvarede spørgsmålene samtidig med, at en forsker fulgte besvarelsen (for at teste, om spørgsmålene blev forstået efter hensigten); og til sidst af en prøvepopulation på omkring 2.000 respondenter i samarbejde med Aalborg Universitet. Dette førte til en række ændringer i spørgeskemaet. Spørgeskemaets indhold og udformning har således været forberedt grundigt gennem forundersøgelser og test.

7. Data blev indsamlet i 2020 hvor der var Corona. Hvilken betydning har det?

Svarene i spørgeskemaundersøgelsen blev indsamlet i oktober og november 2020. Det skete imens Danmark var ramt af en pandemi, og hvor restriktioner periodisk har påvirket rum og rammer for idræt og fysisk aktivitet. Således har nedlukninger af bl.a. idrætsfaciliteter og

fitnesscentre samt et generelt forsamlingsforbud haft stor betydning for befolkningens muligheder for at dyrke bestemte former for idræt og fysisk aktivitet.

SDU skønner dog, at denne unikke situation ikke har haft afgørende betydning for svarene om befolkningens idræts- og bevægelsesvaner. Dette skyldes først og fremmest, at de bad deltagerne i spørgeskemaundersøgelsen om at svare for de seneste 12 måneder – dvs. også før Covid-19 ramte. Dernæst er svar indhentet i en periode i efteråret 2020, hvor smittetallene var lave og forholdene forholdsvis normale for idræt og fysisk bevægelse.

I spørgeskemaundersøgelsen spørges respondenterne om Covid-19 har haft en indflydelse på bevægelsesvanerne (inden for fire såkaldte bevægelses-domæner fritid, hjem, arbejde og transport). De fleste svarede, at deres fysiske aktivitetsniveau var uændret i deres fritid (især blandt de ældre). Mange var mere fysisk aktive i hjemmet, andre var mindre fysisk aktive på arbejdet, mens fysisk aktivitet under transport var forholdsvis uændret. De unge oplevede større ændringer både til den positive side og den negative (især dem der er afhængige af fysiske rammer). Men andelen, som svarede, at de var mere fysisk aktiv i forhold til før Corona, var næsten lige så stor som andelen, der svarede, at de var mindre fysisk aktiv. Corona havde med andre ord ikke en så entydig negativ indvirkning på det fysiske aktivitetsniveau, som man kunne forvente.

8. Hvor mange idrætter omfatter materialet?

Der er 61 bevægelsesaktiviteter. De er grupperet i hovedaktivitetsgrupper

Gå- og vandreture (ikke som transport)

- Gåture i hurtigt tempo (fx Power Walking, Speed Walking)
- Gåture/vandreture i moderat tempo

Løb (ikke som transport)

- Løbeture
- Orienteringsløb
- Terrænløb (fx trailløb, crossløb)

Cykling (ikke som transport)

- Landevejscykling (på racercykel)
- Terræncykling (på mountainbike)

Fitness og fysisk træning

- Styrkeøvelser/styrketræning (fx med vægte, i maskiner, funktionel træning)
- Konditionstræning (fx på løbebånd, motionscykel, romaskine)
- Aerobic/step
- Crossfit
- Spinning

Mental træning og smidigheds-/stabilitetstræning

- Yoga
- Pilates

Holdboldspil

- Basketball
- Fodbold
- Hockey/floorball
- Håndbold
- Volleyball/beachvolley

Andre boldspil

- Badminton
- Bordtennis
- Golf
- Padeltennis
- Squash
- Tennis

Gymnastik

- Springgymnastik og/eller rytmisk gymnastik (fx teamgym, tumbling, grand prix, acro)
- Redskabsgymnastik (fx barre, gulv, ringe, hest)
- Motionsgymnastik
- Trampolin

Dans

- Pardanse (fx folkedans, selskabsdans, sportsdans, salsa, tango, swing)
- Ballet, flamenco, moderne dans og lign.
- Fitness dans (fx Zumba)
- Kreativ dans (fx projektorienteret dans med professionel danser)
- Street dance (fx hip hop, house, breakdance, shuffle, dancehall)

Aktiviteter i vand

- Svømning i svømmehal/bassin
- Open Water Svømning
- Dykning/fridykning/undervandsjagt
- Bassintræning (fx vandaerobic, styrketræning i vand, varmtvandstræning)
- Vinterbadning

Aktiviteter på vand

- Kano/kajak
- Roning
- Sejlsport
- Windsurfing, kitesurfing

- Surfing, stand up paddle

Rulle- og streetaktiviteter/gadeidræt

- Calisthenics, street workout
- Løbehjul, scoot, BMX
- Parkour, freerunning, tricking
- Rulleskøjteløb
- Skateboard, longboard, carverboard
- Streetbasket, streetsoccer, panna

Andre idrætsaktiviteter

- Atletik
- Billard, pool, snooker
- Bowling, keglespil
- Bueskydning
- Kampsport (fx boksning, karate, aikido, taekwondo, judo, brydning, fægtning)
- Petanque
- Ridning
- Rulleski
- Skiløb (fx alpint, langrend, snowboard, telemark)
- Skydning
- Triatlon/duatlon

9. Hvad er det for tal som indgår infografikkerne for hver idræt?

Der er udviklet en infografik med de vigtigste nøgletal, som findes for hver af de 61 idrætter. Hver af disse indeholder oplysninger om den regelmæssige udøver af idrætten forstået som at aktiviteten dyrkes mindst en gang om ugen. Idrætten kan være dyrket sammen med andre aktiviteter også, så det er ikke personer som udelukkende dyrker den pågældende idræt, idet samme person kan dyrke flere idrætter i kombination med den pågældende idræt.

Infografikkerne er opdelt på aldersgrupper. For de ældre aldersgrupper er datagrundlaget i nogle idrætter lille, hvorfor tallene skal læses med forsigtighed. I nogle idrætter indgår visse aldersgrupper slet ikke, fordi der ikke er data.

10. Hvad kan idrætsforbund bruge disse oplysninger til?

DIF ser en række muligheder for brug af materialet.

1. Kommunikation til egne medlemmerne (målgruppe forståelse). Ud fra materialet kendes motiver og barrierer for den typiske deltager i forskellige målgrupper og det er muligt at se mere ned i forskelle på køn eller andre baggrundsvARIABLE.

2. SoMe-kampagner målrettet nye medlemmer. Viden om målgruppens behov, motiver og barrierer – fx til marketing, lead-generering etc
3. Nøgletal til understøttelse af foreningerne. Især store foreninger kan bruge tallene direkte i deres egen markedsføring og rekrutteringsstrategier
4. Udvikling af idrætskoncepter og konkrete indsatser (målgruppeviden og samarbejde på tværs af forbund). Materialet giver indsigt i hvem der dyrker den pågældende aktivitet og hvor mange der er i forening. Det giver et billede af det "samlede marked" for idrætsudøvere af en pågældende idræt, hvilket kan vise et potentiale for nye idrætskoncepter. Fx om tilbud er i tråd med motiverne blandt udøverne, om der skal designes nye idrætskoncepter som i højere grad svarer til danskernes bevægelsesvaner.
5. Nøgletal til ledelses- og bestyrelsesniveau på forbunds niveau. Materialet giver et helt overordnet indblik i udøverprofilerne for de 61 idrætter som kan ligge til grund for strategiske drøftelser af udviklingen i forbund
6. Kommercielt brug – viden om egne medlemmer i relation til sponsorer og partnerskaber. Materialet kan bruges til at italesætte idrætter overfor sponsorer og andre samarbejdspartnere, ved at give et detaljeret indblik i hvem sponsorer/fonde vil komme til at "ramme" ved et samarbejde med det pågældende forbund/idræt.
7. Strategiske partnerskaber – fx til fondsansøgninger, kommunale samarbejder etc. Også overfor kommunale eller andre strategiske samarbejder, kan materialet bruges. Dette især i lyset af de sammenhænge som ses på tværs og SDU's analyse af mulige nye samarbejder giver materialet ny viden som kan bringes til bordet ved nye samarbejdsaftaler.

11. Hvor kan jeg finde materialet?

Du kan finde idrætsprofilerne på dif.dk eller på [Forbundsnettet](http://forbundsnettet.dk). Forbundsnettet indeholder også inspiration til egen kommunikation som forbund.

SDU's artikel "Bevægelsesaktivitetens deltagerprofil" findes ligeledes både på dif.dk og [Forbundsnettet](http://forbundsnettet.dk).